

Fiche

Onderwerp: Snelle en duurzame bouw op grote schaal

---

1. Wat is de maatschappelijke opgave?

Nederland kampt met een zeer groot tekort aan woningen. Het nieuwe kabinet heeft te maken met een woonopgave van 1 miljoen nieuwe woningen. De effecten van de woningbouwtekorten zijn ook zichtbaar in Flevoland. We zien een grote beweging van het oude land naar het nieuwe land en tegelijkertijd zijn er onvoldoende (betaalbare) woningen beschikbaar voor de Flevolandse starter. En Flevoland wil aan deze opgave een forse bijdrage leveren.

Snel en veel huizen bouwen is niet voldoende. Om Flevoland op een toekomstbestendige manier te laten groeien moet ook geïnvesteerd worden in de kwaliteit van de leefomgeving en het voorzieningenniveau, zoals onderwijs en zorg. Nieuwe woningen moeten bovendien duurzaam en betaalbaar zijn, waarbij circulair bouwen een uitgangspunt is. De woonlocaties moeten goed ontsloten en bereikbaar zijn, klimaatbestendig en met voldoende groenvoorzieningen en natuur. Dit is een gezamenlijke uitdaging die creativiteit en daadkracht vergt.

---

2. Wat is de voorgestelde aanpak?

Om deze maatschappelijke opgave succesvol aan te pakken stelt Flevoland een intensieve samenwerking tussen de decentrale overheden en het Rijk voor. Daarbij kan een regelarme zone ruimte bieden aan creativiteit en inventiviteit voor bijvoorbeeld klimaatadaptieve aanpak en circulair bouwen. Deze brede opgave vraagt om een gebiedsgerichte benadering.

---

3. Wat biedt Flevoland, wat kan Flevoland zelf doen?

Flevoland - de provincie en haar gemeenten - heeft berekend dat de komende jaren in de provincie onder voorwaarden 100.000 woningen te bouwen zijn en mogelijk zelfs bijna 150.000 woningen.

In Nederland is er geen regio waar de woningbouw zo snel en zo grootschalig ter hand kan worden genomen als in Flevoland. Dat

---

komt doordat hier de fysieke én mentale ruimte is die daarvoor nodig is. Deze opgave kunnen wij aanpakken in samenhang met andere opgaven (klimaat, energie, water, landbouw, circulariteit en dergelijke). Bovendien is een aanzienlijk deel van de grond eigendom van het Rijk. En Flevoland beschikt over veel kennis en ervaring met het leveren van aanzienlijke woningbouwinspanningen in een relatief korte tijdspanne.

De woningnood is het grootst in de verstedelijkte gebieden, de Metropool Regio Amsterdam (MRA) in het bijzonder. Een deel van de oplossing ligt dichtbij, in Flevoland. De meerzijdige oriëntatie geeft Flevoland bovendien een interessante schakelfunctie tussen de Randstad en de florierende regio's Zwolle, Groningen en Hengelo/Almelo/Enschede.

Als nieuw land biedt Flevoland bij uitstek een mentaliteit gericht op realisatie en op samenwerking, een bevolking met enthousiasme voor vernieuwen, innoveren en experimenteren. Op vele andere terreinen heeft Flevoland binnen Nederland (en ook daarbuiten) ervaring met de rol van demonstratiegebied en een grootschalig maatschappelijk praktijklaboratorium.

---

4. Wat vraagt Flevoland van het kabinet en van het Rijk?

Flevoland wil meer dan stenen stapelen. We bouwen huizen, maar vooral een samenleving! Juist in Flevoland is het van groot belang om te investeren in een duurzame leefomgeving met bijbehorende voorzieningen. Het accres is proportioneel veel groter, dus er is ook aandacht nodig voor scheefgroei en het ontstaan van disbalans bij gemeenschappen en lokale samenlevingen. Woningbouw zal daarom ook hand in hand dienen te gaan met een evenwichtige ontwikkeling van voorzieningen zoals op onderwijsgebied en sociaal cultureel gebied. Ook de woon/werk balans problematiek kan alleen maar in gezamenlijkheid worden aangepakt.

De bereikbaarheid van woonlocaties moet geregeld zijn. De verwachting is dat, op basis van de huidige ontwikkelingen, de snelwegen en spoorverbindingen met de MRA in 2030 overbelast raken. In de bestaande plannen is daarom een IJmeerverbinding nodig om de ontsluiting van de provincie in de richting van de MRA te garanderen. Een verdere woningbouwversnelling heeft effect op deze verwachting, afhankelijk van de oriëntatie en richting waarin als eerste gebouwd wordt. Om de brede woonopgave in Flevoland mogelijk te maken en de verbindingsfunctie met omliggende regio's in te vullen is eveneens de Lelylijn noodzakelijk. Alleen dan zal de

---

schakelfunctie van Flevoland voluit kunnen worden ingezet met de Randstad, Regio Zwolle en Noord-Nederland.

Het Rijk zal naast regie bij de woonopgave ook de financiële en juridische randvoorwaarden goed moeten oppakken. De bijzondere positie van het Rijksvastgoedbedrijf in onze regio maakt het mogelijk om juist hier in onze regio te experimenteren met een toekomstig Rijksontwikkeldbedrijf. Verder denken wij aan een regelarme zone voor innovatieve toepassingen van materialen en ruimte in de toepassing van fiscale en bouw- en milieutechnische normen.

Het realiseren van een opgave van 100.000 of zelfs 150.000 woningen kan alleen indien Rijk en regio (Flevoland) de handen echt in elkaar slaan, zich in vertrouwen aan elkaar verbinden, en vorm en inhoud geven aan een langjarige overeenkomst. Concreet betekent dat een akkoord dat langjarig en meersporig is, en integraal en coherent, vanuit een 'één overheid'-visie.

De RRAAM-overeenkomst uit 2013 met een gezamenlijke regionale investeringsagenda zou hiertoe model kunnen staan. Zo'n akkoord of convenant vergt stroomlijning van (Rijks)overheden, denkend over de 'eigen schutting' heen.

---

5. Tekstsuggestie voor nieuw regeerakkoord

“Samen met de regio Flevoland start het kabinet een pilot voor een versnellingsregio waarbij verhoging van het bouwtempo wordt uitgevoerd in samenhang met de sociaal maatschappelijke -en transitieopgaven die daarbij komen kijken. Het Rijk zet daarmee in op een duurzame samenwerking die van cruciaal belang is bij de landelijke woningbouwopgave. Het tot Rijksontwikkeldbedrijf omvormen van het Rijksvastgoedbedrijf kan hierbij een belangrijke rol spelen.”